

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Arborem scientiae boni et mali, protoplastis interdictam ex Gen. II,17

**Mayer, Johann Friedrich
Ziegra, Georg David**

Vitembergae, 1718

§. 24.

[urn:nbn:de:bsz:31-130464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130464)

id quod naturam physice ut principium constituit, vel ex principiis naturalibus physice fluit, naturale dicitur: sed quatenus adventitio extrinsece opponitur, & quod sive internum sive externum a gratia conditrici ad melius esse homini in ipsa creatione est concessum) non absoluta, qualis erit in altera vita: sed hypothetica resp. possibilis deflectibilitatis per lapsum, & conservationis individui per esum maxime arboris vitæ, nam *עץ החיים* לענין *ההרופו לשמו בכריאו*: *Lignum vitæ* (pertinebat) ad *sanationem & conservationem creaturarum*, inquit R. Abarbenel, l.c. (conf. Magnif. Dn. D. Calov. in *B. ill. ad Gen. 11. 9. & Comm. ad l. c.* Dannhauer. *Hodof. Christ. p. 1007.* Varenium *Decad. Mos. in Genes. Loc. VIII. concl. 4.* Gerhard. *Comm. in Gen. 11. 9.* item *Tom. 11. Loc. Tbi. de Imag. Dei in hom. ante laps. p. 112. n. 114. & Disp. Isag. XXI. c. 9. §. 20.*) omnis vero & mors & mortalitas, quippe quæ est ex *δυσ-ηρασία* & relicta qualitatium pugnantia, externisque contrariis in *δυσηρασίαι* illam agentibus, & tandem totum resolventibus, ortum habuit a peccato, quod est omnis dissonantiæ, convenientiæ, ut & externæ contrarietatis ac pugnæ omnis denique *ἀραξίας* & confusions causa in natura.

§. 24. Hunc enim statum Theologiæ controversiæ dudum nostri vendicarunt Theologi I. ex hoc ipso præcepto & interdictione *penali*, in quo Deus expresse homini mortem, ut poenam peccati comminatus fuerat, quicquid autem homini ceu poena ob peccatum denunciatur, illi per naturam homo nulla ratione obnoxius erat ante & extra peccatum. II. ex ejusdem executione judiciali, Gen. 3. 15. Ubi dicitur hominem, qui de arbore vetita comederat, in pulverem convertendum esse. Poena autem *ἀμαρτίας* seu culpæ & peccati non potest esse conditio *τῆς φύσεως* seu *natura*. Si enim Deus hominem a principio mortalem fecisset, nequaquam peccantem morte condemnasset; Nam mortalem mortalitate nullatenus condemnat, inquit Gregor. Nyssenus *lib. de creat. hom. c. 11. III. a concordanti Apostoli Pauli adseveratione, διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος* Rom. 5. 12. ubi & mors dicitur *εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον δι' ἀμαρτίας*, & eadem *διῆλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον*. Si ergo mors per peccatum in mundum inveniata est, homo ante lapsum naturaliter non fuit morti obnoxius, sed immunis prorsus ab ea extitit. Sic etiam *cap. 6. v. 23.* dicitur *Stipendium peccati mors*. Ubi in Fonte vox habetur *emphatica ὀψώνια*, cujus singu-

fingulare ὁ ψάμιον proprie significat edulium, cibum pani additum,
 condimentum epulas & præcipue pisces, *metaphorice* stipendium
 militare, olim enim militibus non dabantur nummi, sed cibi, & sic
 peccator comparatur militi, peccatum labori militis in expeditioni-
 bus bellicis, mors stipendio militari. Non ergo ante vel extra pec-
 catum mors fuisset, velut non est ante & extra meritum stipendi-
 um, nec ante & extra culpam pœna locum habet. Pari mo-
 do *cap. 5. v. 13. 14. 15. 17. 18.* Adam & Christus, peccatum & justi-
 tia, mors & vita æterna opponuntur, & *cap. 8, 10.* docetur, *corpus*
mortuum esse propter peccatum, 1. Cor. 15, 12. per hominem mors, v. 22.
Sicut in Adamo omnes morimur, ita & in Christo omnes vivificabun-
tur, v. 55. Stimulus Mortis peccatum est. IV. a totius hominis ante la-
psum perfectione & restitutione excellenti, cum quâ minime consta-
bat δυσμετρία corporis, dissolutio vel separabilitas anima a corpore
præternaturalis corruptibilitas & mutabilitas naturalis, vel etiam
mors totius naturæ hostis, 1. Cor. 15, 26. Creatus quippe homo non
modo erat אדם צדיק valde bonus Gen. 1, 31. ישרי עובד, rectus & in-
teger anima ac corpore, Eccl. 7, 31. sed & ad ipsius Dei imaginem
Gen. 1, 27. Hæc enim immortalitatem una includit, quia Deus im-
mortalis est, cujus imago suam repræsentare debet exemplar, nam
incorruptibile non figuratur in corruptibili, & corruptibile non est ima-
go ejus, quod est incorruptibile, eleganter scribit Basilius in Hexæmo
Homil. 10. Et quum pars Imaginis divinæ in primo homine fuerit
immortalitas, & vero Imago Dei in ipso fuerit non supernaturale
aliquod donum, sed naturalis & intrinseca ipsius proprietas, ex eo
recte colligitur, etiam immortalitatem fuisse in ipso non superna-
turale aliquod donum, sed proprietatem naturalem. Atque hinc
Autôr libri Sapientiæ (qui licet sit Apocryphus, tamen quia quâdam
nihil adversum habet veritati canonicæ, uti argumentum, vel certe
ut testimonium abundans recte admittitur,) cap. 2, v. 23 ait: ὁ θεὸς
ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον non εἰς ἀφθαρσίαν, sed ἐπὶ ἀφθαρσία, vel
ut alii legunt ἐν ἀφθαρσία, & immediate per quâdam αἰτιολογί-
αν subjungit, καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν, &
ad imaginem propriæ suæ Naturæ fecit eum: item v. 24. φθόνω δὲ δι-
αβόλῃ θανάτου εἰσήλθεν εἰς τὸν κόσμον. Ubi & excluditur mor-
talitas a prima creatione hominis, & incorruptibilitas concreta ceu
pertinens quid ad imaginem Dei, in primo homine designatur, &

*mortis origo ad invidiam Diaboli refertur, a Deo vero creatore re-
 movetur. Plus enim est ἐν ἀφθαρσίᾳ, quam ἐν ἀθανασίᾳ, quia
 excludit non solum mortem, sed etiam omnem mortalitatem, ade-
 oque omnem φθαρτικὴν κακότητα, dicente B. Gerardo *Loc. de
 Morte* §. 40. Indicat id ipsum quoque Sapiens c. 1. 13. 14. *Deus mor-
 tem non fecit, nec latatur in perditione vivorum. Creavit enim Deus
 οἷς τὸ εἶναι, ut essent omnia, & ut salutarer, σωτήριοι, sint nationes
 mundi, & non est in illis Φάρμακον ἐλπίδης, quod reddendum vene-
 num perditionis, vel mortiferum. Vox enim Φαρμάκῃs medicæ est
 significatio; hic vero accipitur in seqviorē partem, uti cum ad-
 dita vox ἐλπίδης, tum quæ antecedunt, luculenter edocent. Quid?
 quod in vita æterna erit restitutio status integritatis & ἀποκατάστα-
 σις πάντων Act. 3. 10. jam vero in vita æterna mors non erit Apoc. 21.
 4. E. nec in statu integritatis fuit. V. a negata causa mortalitatis
 c. g. materia ex qua: falsum quippe materiam semper meditari ma-
 leficium i. e. corruptionem, item esse ob transmutationem primo &
 per se, cum sit data ad subsistentiam formæ corporeitatis in substantia:
 unde si desit forma cum qualitatibus contrariis, nulla erit transmu-
 tatio & corruptio: quin nec a materia remota ad corruptibilitatem
 valet consequentia, nec a materia, ut principio corruptionis remoto ad
 naturalem corruptibilitatem, in materiato, exemplo cœli, terræ,
 materiæ primæ &c. nec a materia propinqua: quia potuit esse ele-
 mentorum mixtura sine δυσκρασίᾳ: nec uti vita est totius suppositi:
 ita mors & mortalitas fingenda est materiati; præcisa forma, cum
 potius per inspiratam מִיְיָ הַחַיִּים non exclusa conditoris gra-
 tia, nec obstante elementorum mixtura, immortalis potuerit primus
 homo conservari: nec causa mortalitatis locus, quippe accidentalis,
 extrinsecus, nihil habens inditum corruptivi: quin si vel locus ali-
 quid corruptivum naturæ humanæ habuisset, vel etiam mortalitas
 primo homini naturalis fuisset, ejus causa Deus Creator fuisset,
 quippe non hominis saltem: sed & materiæ conditor, quod in Or-
 thodoxorum scholis ἀτοκον est ἀτόπων ἀτοπίωτα.**

§. 25. Prolixum foret, pluribus nostram demonstrare sen-
 tentiam, fecerunt id jam abunde nostrates, ut modo dictum, Theo-
 logi, imprimis Magnif. Dn. D. Calov. *T. 4. Syll. Tb. Art. 2. c. 1. &
 qu. 5. p. 548. ff. it. Harm. Calixtino-Hæret. Sect. 11. c. 11. subs. 4. p. 251.*
ff. 50-